

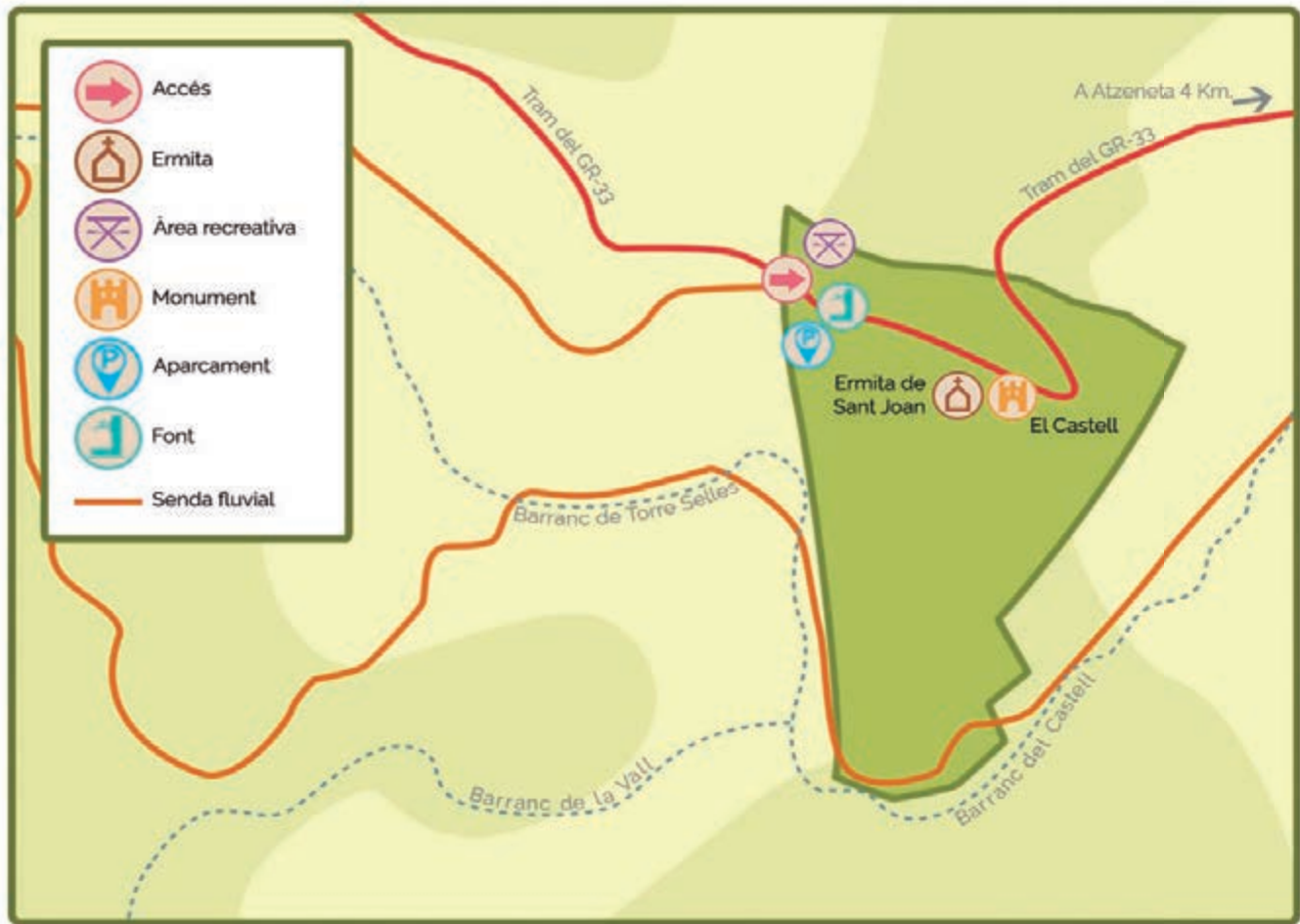
A photograph of a stone castle tower with a tiled roof and a view of a valley. The tower is made of rough-hewn stone and has a small window. The roof is made of red tiles. The background shows a valley with green hills and a blue sky.

+ PARATGES CASTELLÓ

EL CASTELL

**ATZENETA DEL
MAESTRAT**

Sentinella del paisatge

El mapa del tresor.....

Encara que pots arribar amb cotxe fins al paratge, prova a anar caminant des d'Atzeneta. Són només 4 quilòmetres i hi ha un carril per a vianants i bicicletes. Primer se segueix la CV-165 en direcció a Les Useres i, a un quilòmetre, a la dreta, després de creuar la rambla, s'agafa el camí al Castell. A més, hi ha una àrea de descans a meitat camí, al costat del riu.

Has arribat a un Espai Protegit. Sigues protagonista de la seua conservació

Descobrir una xicoteta meravella.....

El Castell amaga molts racons que explorar. El que més crida l'atenció són el propi castell i l'**ermita** adjacent, la de **Sant Joan**, sobre un xicotet tossal que aguaita al **barranc de la Vall** i al de les **Torrocelles**.

Ermita i Castell reben dues vegades l'any **als pelegrins**, al gener i a l'abril, la qual cosa evidencia l'afecte del poble. I sempre espera a qualsevol visitant, del veïnat o de fora, que vullga conèixer la seua llarga història.

Al voltant de la zona del Castell trobem zones de pi **halepensis** esguitades per zones de **carrasques**. Inclús, en zones més fresques, apareixen altres exemplars de la família dels

El fardatxo ocellat pot arribar a mesurar 70 cm

L'ermita de Sant Joan acompanya el castell

roures. Però no cal oblidar que el paratge continua baixant cap al fons del barranc, on la vegetació, amb més frescor i humitat, ens regala més varietat.

Gràcies a la diversitat d'espais que ofereix el paratge, podem trobar els més variats éssers en un o altre lloc. El **gamarús** ha fet del Castell la seua llar, i potser no molt lluny pugues veure el **fardatxo ocellat** prenent el sol. Les zones més abruptes són les preferides de la **cabra salvatge**. I els **renocs** i **granotes** adoren els **tolls** al fons del barranc.

Gaudir del natural.....

Aquest paratge és ideal per a passar un dia en família o amb amics. Té de tot i per a tots. D'una banda, per a alimentar la part cultural i recordar la història de la zona, es pot visitar el **Castell**, rehabilitat i molt cuidat, on, a més, es fan **exposicions temporals**.

Pegada al Castell es troba **l'ermita**, igual de ben preservada i digna d'una visita; invita a la tranquil·litat i la introspecció.

Des del monticle sobre el qual s'assenta el Castell s'albira l'estreta senda per la qual es pot baixar als **tolls** que es formen en la **rambla**, just als seus peus, i que són les delícies de tothom, encara que sobretot dels més joves, quan estreny la calor de l'estiu.

La zona del berenador t'espera davall les carrasques

Els tolls de la rambla són com piscines naturals

La seua proximitat a **Atzeneta**, i la seua accessibilitat, inviten a recórrer a peu el camí i gaudir de **l'àrea recreativa** que s'ha construït al costat del riu, a meitat de camí. És el lloc perfecte per a descansar i refrescar-se.

Junt al Castell, una xicoteta zona de **jocs infantils** i un **berenador**, amb les seues taules de pedra albergades davall belles carrasques, t'esperen perquè agarres forces i t'animes a seguir alguna de les sendes que parteixen del lloc. Pots anar a visitar la pròxima **Font de la Pallisera**, el **Mas de Timó** o acostar-te a **l'ermita de les Torrocelles**.

I si t'abelleix un poc més d'exercici, pots recórrer el **barranc de les Torrocelles** o entrenar en la pròxima **zona d'escalada**.

Això era que.....

No lluny del Castell es poden rastrejar vestigis dels primers pobladors de la zona, de **l'edat del bronze**. Restes **iberes** i mostres del pas dels **musulmans**, com el propi nom de la localitat, donen pas a la **reconquesta cristiana** i a l'atzarosa propietat del lloc des d'aquest moment.

El **Castellar**, que és com es denominava la zona del castell, es va deslligar de la carta de poblament d'Atzeneta, donant-li amb això gran rellevància. Diferents senyors feudals, **l'Orde del Temple** i la de **Montesa** van ser els seus propietaris, fins que va passar a les mans de la **Corona espanyola**, ja en el segle XVII. És fàcil imaginar els cavallers arribant al castell!

L'ermita, la primera advocació de la qual va ser la **Mare de Déu de l'Esperança**, es va construir el **segle XIV** encara que d'aquella primera a penes queden restes. Se sap que en 1516, mossén Pere Joan va sol·licitar indulgències a Roma per a reconstruir-la i ampliar-la. I ja a principis del segle XVIII va passar a ser **l'ermita de Sant Joan Baptista**, i l'antic pelegrinatge a Sant Joan de Penyagolosa es va canviar per aquesta.

Però més enllà de qui fóra amo o no del paratge, el transcórrer dels anys seguia i la gent

aprofitava els seus **recursos**. Encara avui es poden veure restes **d'antics molins** i **sénies**, tant en els barrancs i rierols que rodegen el paratge com a tot el terme municipal.

Sénies i molins aprofitaven fins a l'última gota d'aigua

Sabors: terra i tradició.....

Atzeneta pot presumir de moltes coses i una d'elles és la gastronomia. Un no pot anar-se'n sense provar uns **guisats** amb tan forta personalitat com el **conill amb caragols i rovellons**, **l'olla del Maestrat**, o la peculiar **truita d'arròs**.

Per descomptat, la **paella** també presideix algunes de les seues celebracions més multitudinàries, com la que fan després del **Castell d'estiu**, que és la romeria del dissabte després de Sant Vicent, o després del **Castell d'hivern**, el diumenge després de sant Antoni.

La part dolça de la gastronomia d'aquesta localitat fa que arriben visites de tot arreu quan s'acosta el Nadal, perquè amb les **ametles** de la pròpia localitat fabriquen de forma artesanal un **massapà** i uns **torrons** com hi ha pocs.

I no ens oblidem dels **confits**, que són com les peladilles però que es desfan a la boca. La família que els fabrica porta generacions treballant amb les ametles, seleccionant les millors i atresorant receptes i saber fer.

La mateixa família que fa els torrons, fabrica amb cera d'abelles els **estedals**, una candela fina, enrotllada sobre si mateixa, amb la que durant dècades i dècades s'ha pogut il·luminar la gent de les masies.

Amb la cera d'abella es fabriquen els preats estedals

Més enllà del paratge.....

És possible que la visita al paratge revife les teues ganes de naturalesa i estàs de sort perquè la localitat té més **sendes senyalitzades i homologades**, com el **camí dels Molins de Vent** i el **camí de la Nevera**. En aquest últim se celebra una **carrera de fons** de 26,6 quilòmetres, amb molts desnivells, el primer disabte d'abril.

Un recorregut interessant pot ser visitar les restes dels **molins fariners** repartits pels llits, o les **sénies d'aigua** per a reg, una de les quals pots veure restaurada a l'entrada del poble.

La història del Castell i la seua ermita hauran despertat la teua curiositat, així que res millor que passejar per la part antiga d'Atzeneta, buscar els llenços de **muralla** que segueixen en peu, pujar a la **Torre de la Presó** o aguitar al **Balcó de Pilatos** per a admirar la **Rambla d'Atzeneta**.

La Torre de la Presó invita a pujar

A més de l'ermita del paratge, la localitat en té cinc més. Visitar-les pot ser un agradable passeig. I no es pot deixar sense veure **l'església barroca de Sant Bertomeu**.

I què dir de les **Festes Patronals**? Doncs que no cal perdre-se-les i són la tercera setmana d'agost. **Balls, teatre, concerts, exposicions** i el **Pregó** divertiran tot el món. I a més es pot participar en una **carrera popular** d'anada i tornada al Castell!

Saps quin és el cultiu predominant en el camí al Castell i per a què s'utilitza?

AGRAÏMENTS

A les veïnes de la localitat per la seua simpatia i la seua informació sobre gastronomia

A Pepe Barberà per contar-nos la història del Castell

A Paco Esteller per cuidar del paratge i mostrar-nos tots els racons del Castell i l'Ermita

A Pepa Barberà per mostrar-nos l'antic art del Gremi de Cerers i Confeters

A l'Ajuntament d'Atzeneta pels seus afanys per la conservació del paratge

Ayuntamiento de
Atzeneta del Maestrat

INTERPRETA NATURA

DLCS 613-2017

I, per si vols saber més sobre Atzeneta del Maestrat

Ajuntament: 964 370 018

www.atzenetadelmaestrat.es

www.turismodecastellon.com

